

НОВЫ СЕЗОН У «ЛІТАРАТУРНЫМ АТЭЛЬЕ»

12 кастрычніка 2023 года аднавіла сваю працу створаная Гродзенскім абласным аддзяленнем Саюза пісьменнікаў Беларусі Гродзенская грамадская літаратурная школа. Занятак на тэму «Мастацкія дэталі. Дыялог» прыцягнуў увагу захопленых літаратурнай творчасцю людзей рознага ўзросту. Асобнае дзякуй тым, хто прыйшоў упершыню.

Да аматараў літаратуры, прадстаўнікоў Саюза пісьменнікаў Беларусі і Гродзенскага гарадскога літаб'яднання «Надзея» далучылася дэлегацыя школьнага літаратурнага аб'яднання «Альшанскі перазвон» з СШ № 39 г. Гродна на чале з настаўнікам беларускай мовы і літаратуры Эмай Уладзіміраўнай Урублеўскай. У кастрычніцкім занятку прыняла ўдзел старшыня ГрАА СПб Людміла Антонаўна Кебіч.

Напэўна ў нашы дні цяжка сустрэць чалавека, якому былі б незнаёмыя паняцце «дыялог» і яго сэнс. Ні ў каго не застаецца сумненняў у значнай сацыяльнай каштоўнасці дыялогу, які не толькі ляжыць у аснове сапраўднага мастацтва, але і шмат у чым вызначае лёс усёй чалавечай цывілізацыі. Пра гэта гаварылася ў рамках тэарэтычнага блока занятку. Слова «дыялог» паходзіць ад грэчаскага Διάλογος – «гутарка, размова». Слухачы літшколы пазнаёміліся з вызначэннем паняцця, з асноўнымі відамі дыялогу і іх функцыямі. Школа падрабязна спынілася на дыялогавых праявах у розных стылях маўлення. Мы паспрабавалі ўявіць сабе дыялог у стылі гутарковай мовы, а таксама ў афіцыйна-дзелавым, навуковым, публіцыстычным і мастацкім стылях мовы. У працэсе вывучэння былі пералічаныя і ахарактарызаваны асноўныя памылкі ў напісанні дыялогаў. Пачалі з пунктуацыі, і ў гэтым школе сур'ёзна дапамагла Эма Уладзіміраўна Урублеўская, за што

выказваем ёй шчырую ўдзячнасць. Сярод памылак у стварэнні літаратурных дыялогаў зацягнутасць, недарэчнасць, залішня «літаратурнасць», залішня рэалістычнасць, пераказ падзеі. Таксама праблемамі з'яўляюцца безасабовыя дыялогі і празмерна персаналізаваныя дыялогі. пасля вывучэння памылак на занятку прагучалі рэкамендацыі, як правільна ствараць дыялог, як зрабіць яго жывым.

Паступова занятак набыў форму сяброўскай гутаркі аднадумцаў, гатовых падзяліцца адзін з адным каштоўнымі ведамі, а таксама не менш каштоўным вопытам з жыцця і творчасці. У аналітычным блоку, які прайшоў пасля практычнага, высветлілася, што найбольш складаная справа – дыялогі ў мастацкім паэтычным тэксце.

Зноў пасля доўгага перапынку ў працы нашай літшколы прымаюць удзел педагог-філолаг Э. У. Урублеўская і яе зацікаўленыя вучні

Ідзе практычны блок занятку

Асаблівасцю кастрычніцкай адукацыйнай сустрэчы ў офісе СПБ-Гродна стала з'яўленне на занятку літшколы новых людзей, а гэта значыць, што наперадзе ўсіх нас чакаюць новыя знаёмствы і адкрыцці, уражанні і эмоцыі, смелы творчы пошук і дынамічны прагрэс – усё тое, чым славіцца мастацтва, усё тое, чым пасля неабходнай папярэдняй агранкі можна папоўніць культурную скарбніцу нашага краю. У апошні час намецілася вельмі радасная тэндэнцыя – да нас часцей звяртаецца таленавітая моладзь. У актыве ў яе ўжо ёсць пэўны вопыт – перамогі на конкурсах рэспубліканскага ўзроўню; хтосьці ўжо мае выдадзеныя кнігі. Галоўнае ў іншым: усведамляючы магчымасць развівацца і рэалізоўвацца ў мастацтве самастойна, маладыя аўтары, тым не менш, звяртаюцца да нас, у грамадскую структуру са словам «саюз» у сваёй назве.

Яшчэ да станойчых момантаў можна аднесці вельмі цёплую сяброўскую атмасферу на занятку. Некаторыя дыялогі выраслі (або могуць вырасці) у гатовыя творы. Адмоўныя моманты – негатыўнасць некаторых калег да працы ў практычным блоку, да імправізацыі, а таксама нізкая цікавасць да нашай літшколы з боку калектыву абласнога аддзялення СПБ. Нагадваем усім: Гродзенская грамадская літаратурная школа – гэта не асобныя заняткі, а цэлы стратэгічны напрамак у дзейнасці абласной пісьменніцкай арганізацыі, згодна з якім практычную дапамогу любы жадаючы можа атрымаць ад нас у рамках індывідуальных літаратурных кансультацый. Калі гаварыць вобразна, намі створана свайго роду «літаратурнае атэлье» (па аналогіі з працуючым па суседстве швейным прадпрыемствам).

Магчыма, дыялогам і звязанай з ім праблематыкай зацікаўлены многія сучасныя аўтары. Але ж у фармаце такой унікальнай з'явы, як наш грамадска-адукацыйны праект, вывучэнне дадзенай тэмы з'яўляецца ў пэўным сэнсе навінкай. З-за відавочнай важнасці і складанасці тэмы вырашана прысвяціць літаратурнаму дыялогу некалькі заняткаў.

САЮЗ ПІСЬМЕНнікаў БЕЛАРУСІ

Гродзенскае абласное аддзяленне

На здымках: у офісе Саюза пісьменнікаў Беларусі праходзіць першы занятак Гродзенскай грамадскай літаратурнай школы на тэму «Мастацкія дэталі. Дыялог». Гродна, 12 кастрычніка 2023 года.

Елена РУЖ

РАЗГОВОР С ПРИЯТЕЛЕМ

– Как поживает твой синяк?

– Я не сведу его никак...

Сейчас живёт он у виска:

случайно стукнула доска,

её Серёжка отрывал,

я рядом с ним тогда стоял.

А раньше жил синяк вот тут –

так больно петухи клюют!

Дразнил я с Мишкой гусака –

тот след виднеется... – слегка.

А это дёрнул за косичку

свою любимую сестричку.

– А на коленке что "цветёт"?

– Стащил у Джека антрекот:

бежал так быстро, но беда –

упал я в лужу, как всегда.

– А с антрекотом что же было?

– Его собака утащила...

Ну, что ж я просто невезучий?!

Сегодня снова вышел случай:

задел нечаянно локтём

Наташку – ей всё нипочём,

а мне синяк замазать надо,

ведь это вовсе не награда.

Я хвастать этим не хочу.

Я каждый раз синяк лечу.

Ах, как же маме рассказать,

что не нарочно мы опять

столкнулись с Дашкой лбами...

Разобрались мы сами –

не надо никого винить

и раньше времени судить.

Но как же маме всё понять?

Ведь будет за синяк ругать...

Но я же точно – не нарочно,

а мама скажет:

"Осторожно

ходить, сынок, по классу надо!

Ах, нет с тобой, сыночек, сладу.

Зарплату целую отдам

за эти мази и бальзам".

Я синяки свои считаю,

за каждый маме отвечаю.

Без синяков я жить могу,

ведь перед мамой я в долгу,

но быть спокойным не умею:

я без движения – болею.

